

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Tdo/34/2016
Identifikačné číslo spisu:	4110010941
Dátum vydania rozhodnutia:	13.07.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Daniel Hudák
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:4110010941.4

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Daniela Hudáka a sudcov JUDr. Štefana Micháliku a JUDr. Martina Bargela vo veci obvineného A. S., pre pokračovací obzvlášť závažný zločin vydieračského únosu podľa § 186 ods. 1, ods. 2 písm. a/, písm. b/ Trestného zákona a iné trestné činy, na neverejnom zasadnutí konanom 13. júla 2016 v Bratislave, o dovolaní obvineného A. S. proti rozsudku Krajského súdu v Nitre, sp. zn. 1To/77/2012, z 12. októbra 2012 a proti rozsudku Krajského súdu v Nitre, sp. zn. 1To/56/2013, z 27. augusta 2014 takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Trestného poriadku dovolanie obvineného A. S. sa o d m i e t a .

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Nitra, sp. zn. 6T/124/2010, z 3. mája 2012 (č.l. 3560 - 3600) v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre, sp. zn. 1To/77/2012, z 12. októbra 2012 (č.l. 3776 - 3832) bol obvinený A. S. uznaný za vinného zo spáchania pokračovacieho obzvlášť závažného zločinu vydieračského únosu podľa § 186 ods. 1, ods. 2 písm. a/, písm. b/ Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. i/ Trestného zákona pre skutok uvedený v bodoch 1/, 2/, 3/ rozsudku krajského súdu, zo spáchania zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1 Trestného zákona spolupáchateľstvom podľa § 20 Trestného zákona pre skutok uvedený v bode 4/ rozsudku krajského súdu a zo spáchania zločinu hrubého nátlaku podľa § 190 ods. 1 Trestného zákona spolupáchateľstvom podľa § 20 Trestného zákona pre skutok uvedený v bode 5/ rozsudku Krajského súdu v Nitre.

Za tieto trestné činy bol menovanému uložený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 14 rokov, pričom na výkon trestu odňatia slobody bol zaradený do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia. Zároveň bol obvinenému A. S. uložený ochranný dohľad na 2 roky a uložené povinnosti v zmysle § 77 ods. 1 Trestného zákona.

Uznesením Okresného súdu Nitra, sp. zn. 1Nt/7/2013, z 28. marca 2014 (č.l. 4262 - 4263) bola vo vyššie uvedenej veci povolená obnova konania v prospech obvineného A. S. (a ďalších odsúdených), pričom v rámci povolenej obnovy konania bol zrušený výrok o treste v rozsudku Okresného súdu Nitra, sp. zn. 6T/124/2010, z 3. mája 2012 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre, sp. zn.

1To/77/2012, z 12. októbra 2012.

Po povolení obnovy konania - už v obnovenom konaní, Okresný súd Nitra tzv. „doplňujúcim“ rozsudkom, sp. zn. 6T/124/2010, z 9. mája 2014 (č.l. 4463 - 4478), postupom podľa § 166 Tr. por., doplnil do pôvodného rozsudku Okresného súdu Nitra (sp. zn. 6T/124/2010, z 3. mája 2012) chýbajúci výrok o treste vo vzťahu k obvinenému A. S. tak, že ho odsúdil na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 13 rokov a 6 mesiacov a na výkon trestu odňatia slobody ho zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Krajský súd v Nitre na podklade odvolania podaného obv. A. S. rozsudkom, sp. zn. 1To/56/2013, z 27. augusta 2014 (č.l. 4593 - 4600) zrušil rozsudok Okresného súdu Nitra sp. zn. 6T/124/2010, z 9. mája 2014 vo výroku o treste a menovanému sám uložil úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 11 rokov a na výkon trestu odňatia slobody ho zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Proti vyššie označeným rozsudkom Krajského súdu v Nitre, sp. zn. 1To/56/2013, z 27. augusta 2014 a sp. zn. 1To/77/2012, z 12. októbra 2012 podal prostredníctvom obhajcu dovolanie obvinený A. S. (č.l. 4713 - 4719) z dôvodu § 371 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku. V dovolaní uviedol, že bolo porušené jeho právo na spravodlivý proces a právo na obhajobu pričom argumentoval nasledovne: „Mám za to, že v mojom prípade je založený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku. Som toho názoru, že prvostupňový súd a v nadväznosti na to aj súd druhého stupňa nepostupovali správne a porušili zásadu rovnosti strán v konaní pri vykonávaní dôkazov (rovnosť zbraní), pričom nevykonali všetky dostupné a navrhované dôkazy, ktoré som navrhol a vykonali iba dôkazy prokurátora, čím došlo k výraznému porušeniu práva na spravodlivý proces a práva na obhajobu“. K uvedenému tiež poznamenal, že súdy nevykonali ním navrhnuté dôkazy, a teda neoprávnene zamietli jeho návrhy na doplnenie dokazovania. V ďalšej časti dovolania (bod II.) obvinený učinil podrobný rozbor vykonaných dôkazov najmä výpovedí vypočutých svedkov a ponúkol svoje skutkové a právne závery rozdielne od záverov súdov nižších stupňov. V závere dovolania navrhol: „... aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom rozhodol tak, že vysloví, že rozsudkom Krajského súdu v Nitre zo dňa 27. augusta 2014, sp. zn. 1To/56/2013, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre zo dňa 12. októbra 2012, sp. zn. 1To/77/2012, a konaním, ktoré im predchádzalo, bol porušený zákon v ustanoveniach § 2 ods. 9, § 2 ods. 10, § 2 ods. 14 Trestného poriadku, § 34 ods. 1, ods. 2, Trestného poriadku, § 119 ods. 2 Trestného poriadku, § 126 Trestného poriadku a článku 6 ods. 1 až ods. 3 Dohovoru; zruší rozsudok Krajského súdu v Nitre zo dňa 27. augusta 2014, sp. zn. 1To/56/2013; zruší aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad; a prikáže Okresnému súdu Nitra, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.“

K podanému dovolaniu sa vyjadril prokurátor (č.l. 4728 - 4730) nasledovne: „Čo sa týka predmetnej argumentácie obhajoby, tak si dovoľujem poukázať najmä na predchádzajúce odôvodnenia jednak rozsudkov Okresného súdu v Nitre ako aj na nadväzujúcu argumentáciu použitú v rámci oboch odsudzujúcich rozsudkov Krajského súdu v Nitre, pri ktorých rozhodnutiach sa oba súdy podrobne a pregnantne vysporiadali aj s námietkami obhajoby (okrem iných aj odsúdeného A. S.) ohľadom údajného porušenia práva na obhajobu v rámci konania na prvostupňovom súde a tiež v rámci prípravného konania. Samotná obširná argumentácia použitá v rámci podaného dovolania a poukazujúca na existenciu takéhoto dovolacieho dôvodu je absolútne scestná, účelová a nezodpovedá jednak výsledkom vykonaného dokazovania a taktiež je v rozpore aj s objektívnym právnym posúdením predmetného skutku. Navyše z podaného dovolania nie je vôbec zjavné, akým konaním a v čom konkrétne malo zásadným spôsobom dôjsť k porušeniu práva na obhajobu u odsúdeného A. S., nakoľko len všeobecné konštatovanie, že súd neakceptoval jeden z viacerých návrhov na doplnenie dokazovania tohto obžalovaného považujem za klíšé, ktoré nemôže zakladať dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku a takýmto postupom nemohlo dôjsť a ani nedošlo k žiadnemu porušeniu práva na obhajobu a už vôbec nie k jeho porušeniu zásadným spôsobom. Rovnako tak postup prvostupňového súdu počas súdneho konania považujem za zákonný a dôvodný, pričom v tejto súvislosti poukazujem na samotné znenie ustanovenia § 272 ods. 3 Trestného poriadku. V kontexte vyššie uvedených skutočností navrhujem, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky v zmysle § 392 ods. 1 Trestného poriadku dovolanie

odsúdeného A. S. podané prostredníctvom ním splnomocneného obhajcu JUDr. Tibora Timára zamietol“.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací pred vydaním rozhodnutia o dovolaní skúmal procesné podmienky na podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu (§ 368 ods. 2 písm. a/, písm. h/ Trestného poriadku), bolo podané prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Trestného poriadku), osobou oprávnenou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Trestného poriadku), v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku), na súde, ktorý rozhodol v prvom stupni (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku), že dovolanie spĺňa obligatórne obsahové náležitosti dovolania (§ 374 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku) a že obvinený pred podaním dovolania využil svoje právo podať riadny opravný prostriedok (§ 372 ods. 1 Trestného poriadku).

Najvyšší súd zistil, že dovolanie obvineného A. S. nie je opodstatnené, pretože je zrejmé, že nie sú splnené podmienky dovolania a poznamenáva, že v zmysle § 385 Trestného poriadku je dovolací súd viazaný dovolacími dôvodmi, ktoré sú v ňom uvedené, z čoho vyplýva, že táto viazanosť sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Trestného poriadku) a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Trestného poriadku z hľadiska ich hodnotenia (R 120/2012 - I).

S ohľadom na uvedené nebol najvyšší súd oprávnený preskúmať iné v dovolaní označené porušenia zákona, ktoré nezodpovedajú vymedzeným dovolacím dôvodom, pretože by si tak atrahoval prieskum právoplatného rozhodnutia a jemu predchádzajúceho konania nad rámec návrhu dovolania, čo by znamenalo prekročenie právomoci vyplývajúcej mu zo zákona (§ 385 Trestného poriadku) a Ústavy Slovenskej republiky (článok 2 ods. 2).

Z uvedeného je potrebné vyvodit', a to s ohľadom na povahu dovolacieho konania, ktoré je ako návrhové konanie vždy podmienené návrhom oprávnenej osoby znalej práva - minister spravodlivosti, generálny prokurátor, obhajca, že najvyšší súd je podaným návrhom viazaný do takej miery, že v rámci prieskumu dodržiavania zákonnosti nemôže ísť nad rámec návrhu a tam špecifikovaných dôvodov dovolania (§ 385 Trestného poriadku).

K obvineným označenému dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku najvyšší súd uvádza, že týmto môže byť len zásadné porušenie práva na obhajobu. Zásadným porušením práva na obhajobu je najmä porušenie ustanovení o povinnej obhajobe podľa § 37 Trestného poriadku, ktoré by mohlo mať vplyv na vykonanie jednotlivých úkonov trestného konania smerujúcich k vydaniu rozhodnutí procesnej povahy (napr. rozhodnutie o obmedzení osobnej slobody) alebo meritórneho rozhodnutia. Dôležité sú teda aj konkrétne podmienky prípadu, ktoré je potrebné vyhodnotiť individuálne ako aj vo vzájomných súvislostiach. Právo na obhajobu treba chápať ako vytvorenie podmienok pre úplné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu a zákonný postup pri reakcii orgánov činných v trestnom konaní a súdu na uplatnenie každého obhajovacieho práva.

Najvyšší súd konštatuje, že obvineným označený dovolací dôvod a ani iný nie je v predmetnej veci daný, pričom rozhodnutiami Okresného súdu Nitra i Krajského súdu v Nitre nedošlo k porušeniu žiadnych práv obvineného, pričom i konanie predchádzajúce rozhodnutiam súdov bolo vykonané v súlade s Trestným poriadkom a podľa názoru najvyššieho súdu i s článkom 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Obvinený v dovolaní argumentoval nevykonaním dôkazov, ktoré na hlavnom pojednávaní navrhol vykonať resp. nesprávnym postupom súdu keď tento zamietol jeho návrhy na doplnenie dokazovania, pričom ale z predloženého spisu vyplýva celkom iný jeho záverečný výsledok po skončení dokazovania na hlavnom pojednávaní konanom 17. mája 2012 (č.l. 3480 - 3497) ktorý je jasný a zrozumiteľný: „obhajca Mgr. Slováčik udáva: nemá návrhy na doplnenie dokazovania, obžalovaný A. S. udáva: nemám návrhy na doplnenie dokazovania“ (č.l. 3483).

Taká istá situácia nastala v konaní po povolení obnovy konania - v obnovenom konaní, keď na hlavnom pojednávaní konanom 9. mája 2014 (č.l. 4449 - 4461) po skončení dokazovania na výzvu predsedníčky senátu, či sú návrhy na doplnenie dokazovania, obvinený A. S. i jeho obhajca opäť jednoznačne a zrozumiteľne uviedli:

„obhajca JUDr. Timár bez návrhov,
obžalovaný A. S. udáva: nemám návrhy na doplnenie dokazovania“ (č.l. 4453).

Vyhlásenie procesnej strany o tom, že nemá návrhy na doplnenie dokazovania v záverečnej fáze súdneho konania, je konečným prejavom strany o disponovaní s právom na navrhovanie doplnenia dokazovania a v prípade predtým uplatnených návrhov na doplnenie dokazovania je jednoznačným prejavom, že na pôvodných návrhoch na doplnenie dokazovania procesná strana netrvá, a teda že ich berie späť. Rešpektovanie takto prejavenej vôle strany súdom nemožno považovať za porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom v zmysle § 371 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku (R 116/2014).

Z vyššie uvedeného je zrejmé, že k porušeniu práv obvineného tak, ako na to poukázal obvinený v dovolaní, v žiadnom prípade nemohlo dôjsť, pretože v záverečných fázach súdneho konania obvinený a ani jeho obhajca nenavrhli doplnenie dokazovania vykonaním žiadnych dôkazov. Preto nebol naplnený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku.

Najvyšší súd dopľňa, že v rámci dovolacieho konania nie je prípustné preskúmavať správnosť a úplnosť zisteného skutku (veta za bodkočiarkou § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.), ak dovolanie nepodal minister spravodlivosti podľa § 371 ods. 3 Tr. por. Skutkový stav môže najvyšší súd hodnotiť len z toho hľadiska, či skutok alebo iné okolnosti skutkovej povahy boli správne právne posúdené, tzn. či boli právne kvalifikované v súlade s príslušnými ustanoveniami hmotného práva. Preto nemožno preverovať úplnosť vykonaného dokazovania a správnosť hodnotenia jednotlivých dôkazov, nakoľko toto sú otázky upravené normami procesného práva, nie hmotným právom. Uvedený záver zodpovedá skutočnosti, že dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom a rozhoduje o ňom najvyšší súd už v tretej inštancii, kde nemožno znovu vytvárať, či meniť skutkové zistenia. S ohľadom na to, nemôže najvyšší súd spochybňovať skutkové zistenia, prehodnocovať vykonané dôkazy a ich hodnotenie vykonané súdmi nižších stupňov.

S ohľadom na uvedené nemohol najvyšší súd reagovať na skutkový a právny rozbor dôkaznej situácie učený obvineným v dovolaní a aj preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.